

สพป.

๓. เรียน อปส. ผ่าน รปส.(นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม) ;
รปส.(นางเตือนใจ สินธุวนิก)

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ ให้ สวท. ดำเนินการตาม
แผนการผลิตสื่อวิทยุกระจายเสียงการประชาสัมพันธ์การ
จัดงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ ฯ วงเงิน
๖๒๐,๐๐๐.-บาท (หกแสนสองหมื่นบาทถ้วน) และหาก สวท.
มีความจำเป็นเร่งด่วน ก็เห็นสมควรให้ยืมเงินรายได้ สวท.
ไปพลางก่อน และเบิกเงินงบกลาง งานพระราชพิธีพระราชทาน
เพลิงพระศพฯ ชดใช้ และมอบอำนาจให้ ผอ.สวท. ดำเนินการ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอนุมัติการเบิกจ่ายทุกประการจาก
ภายในวงเงินที่ได้รับการจัดสรร

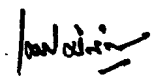

(นางทัศนีย์ ไตรอรุณ)

เรียน ผอ.สปข.๑-๘

ด้วย สวท.ได้ดำเนินการจัดทำซีดี และนำ
สปป.เพื่อแจกจ่ายเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ สวท.จึงขอนำบทสารคดีแจ้งเวียน
เพื่อทราบ เพื่อจะได้นำไปเผยแพร่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายไพฑูรย์ หิรัญประดิษฐ์)

ผอ.สวท.

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 1 : รำลึกพระกรุณาด้วยอาลัย

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดั่งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี พระราชธิดา พระองค์ เดียว ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กับพระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี ประสูติเมื่อ วันอังคารที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2468 ณ พระที่นั่งเทพสถานพิลาศ ในหมู่พระมหา มณเฑียร พระบรมมหาราชวัง ก่อนพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตเพียงวัน เดียว</p> <p>เมื่อทรงพระเยาว์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ ได้ทรงพระอักษร ณ โรงเรียน ราชินี และทรงพระอักษรตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ณ ตำแหน่งสวนรื่นฤดี ถนนราช ลีมา ต่อมาพระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี ผู้เป็นพระชนนี ทรงเห็นว่าพระหลานมัยของ พระธิดาไม่สู้สมบูรณ์นัก จึงนำพระธิดาไปทรงพระอักษรและประทับรักษาพระอนามัย ณ ประเทศ อังกฤษ ตลอดระยะเวลากว่า 20 ปี ที่ประทับ ณ ประเทศอังกฤษ พระองค์และพระชนนี ทรงมีพระ กรุณาต่อชาวไทยในประเทศอังกฤษ โดยทรงโปรดให้เข้าเฝ้า และจัดประทานเลี้ยงให้อยู่เสมอ จวบ จนในปีพุทธศักราช 2502 พระองค์จึงได้เสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นการถาวร และทรงประทับแรม ณ วังรื่นฤดี กรุงเทพมหานคร กระทั่งสิ้นพระชนม์ ด้วยพระอาการติดเชื้อในกระแสโลหิต เมื่อ วันพุธที่ 27 กรกฎาคม พุทธศักราช 2554 ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระชันษา 85 ปี</p> <p>ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ระหว่างวันที่ 8-12 เมษายน พุทธศักราช 2555 ณ พระเมรุท้องสนามหลวง ประกอบด้วย พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระราชพิธีอัญเชิญพระโกศออกพระเมรุ ณ ท้องสนามหลวง พระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ พระราชพิธีเก็บพระอัฐิ ณ พระเมรุ ท้องสนามหลวง พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิ พระราชพิธีอัญเชิญพระอัฐิขึ้นประดิษฐาน ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท และพระราชพิธีบรรจุ พระสรีรางคาร ณ เสาวภาประดิษฐาน สุสานหลวง วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม</p> <p>หลังจากงานพระราชทานเพลิงพระศพแล้ว จะเปิดให้ประชาชนเข้าชมพระเมรุจนถึงวันที่ 17 เมษายน 2555 และจะมีการจัดนิทรรศการถาวร เกี่ยวกับพระประวัติ พระกรณียกิจ ณ พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม เพื่อให้ประชาชนได้เยี่ยมชมอีกด้วย....</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 2 : พระประสูติการ

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”....</p>
2. บรรยาย	<p>วันที่ 12 เมษายน พุทธศักราช 2468 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน โดยโปรดฯ ให้เจ้าจอมสุวัทนาตามเสด็จ และเมื่อเสด็จกลับพระนครในเดือนมิถุนายน เจ้าจอมสุวัทนาเริ่มมีพระหน่อในอุทร อันเป็นที่รับรู้กันว่าจะเป็นพระราชทายาทในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งต่อมาพระองค์ทรงสถาปนาเจ้าจอมสุวัทนา ขึ้นเป็น “พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี” เพื่อให้พระราชทายาททรงเป็น “เจ้าฟ้า” นับแต่แรกประสูติ</p> <p>เมื่อวันคืนล่วงไปใกล้ครบกำหนดประสูติ ซึ่งปกติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประทับ ณ พระที่นั่งไวกุณฐเทพยสถาน ในพระราชวังพญาไท และสมเด็จพระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี ก็ประทับอยู่ ณ พระที่นั่งอุดมวรารกรณ์ ที่มีสะพานเชื่อมถึงกันกับพระที่นั่งไวกุณฐเทพยสถาน แต่เหตุที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์ให้เจ้าฟ้าได้ประสูติในพระมหามณเฑียร ณ เขตพระราชฐานชั้นใน ในพระบรมมหาราชวัง จึงทรงย้ายจากพระราชวังพญาไท มาประทับที่พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน อันเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ตามราชประเพณี มาตั้งแต่รัชกาลที่ 1 และทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระนางเจ้าสุวัทนาฯ เข้าประทับในพระที่นั่งเทพสถานพิลาส อันเป็นพระที่นั่งติดกับท้องพระโรงหลังพระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน นอกจากนั้นยังทรงมีพระราชประสงค์ให้เกิดสวัสดิมงคลแก่เจ้าฟ้าประสูติใหม่อย่างเต็มพระเกียรติ จึงโปรดฯ ให้เชิญพระแท่นเก้าอี้ที่เคยใช้เป็นที่ประสูติเจ้าฟ้ามาทุกรัชกาล มาเป็นพระแท่นประสูติเจ้าฟ้าพระองค์นี้ด้วย</p> <p>ในตอนค่ำของวันจันทร์ที่ 23 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2468 พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี ก็เริ่มประสูติพระครุฑ จนกระทั่งเวลา 12.52 นาที ของวันอังคารที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2468 พระนางเจ้าสุวัทนาฯ ก็มีพระประสูติการ พระราชธิดา ทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า” และยังไม่ได้รับพระราชทานพระนาม ต่อมาเมื่อมีพระชนมายุครบ 1 เดือน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตั้งการพระราชพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่ พร้อมทั้งพระราชทานพระนามว่า “สมเด็จพระเจ้าภาติกาเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี” ซึ่งคำว่า “ภาติกา” นั้น แปลว่า หลานที่เป็นลูกของพี่ชาย</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 3 : ในพระตำหนัก “สวนรื่นฤดี”

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>ตั้งแต่ประสูติ วันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2468 สมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี และพระชนนี ประทับอยู่ ณ พระที่นั่งเทพสถานพิลาส จนถึงเดือนมกราคม ได้เสด็จไปประทับ ณ พระตำหนักพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีวิไลย์ลักษณ์ กรมขุนสุพรรณภาควดี ซึ่งเป็นตำหนักที่ว่างอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นใน พระบรมมหาราชวัง เวลาผ่านไป พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอตุลญาเจ้า (พระราชอิสริยยศในขณะนั้น หรือ พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า) โปรดเกล้าฯ ให้เสด็จย้ายเข้าไปประทับที่พระตำหนักสวนหงส์ พระราชวังดุสิต ที่ร่มรื่นด้วยต้นไม้ อากาศถ่ายเทดี และพื้นที่กว้างขวางกว่าสถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งพระนางเจ้าสุวัทนาฯ ทรงซื้อไว้พร้อมตำหนัก ที่ชายทะเลหัวหิน คือ “ตำหนักพัชราลัย” อันมีความหมายว่า “ที่อยู่แห่งเพชร” เพื่อเป็นสถานที่สำหรับพระองค์เอง และสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ พระราชธิดา ได้ทรงพักผ่อนอย่างสงบและราบเรียบ ไม่ได้ทรงข้องเกี่ยวใดๆ กับเหตุการณ์บ้านเมือง จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปีพุทธศักราช 2475</p> <p>หลังจากเสด็จฯ กลับจากตำหนักพัชราลัย ที่หัวหิน พระนางเจ้าสุวัทนาฯ และสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตน ทรงย้ายจากพระตำหนักสวนหงส์ ไปประทับที่พระตำหนักที่ว่างอยู่ของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุทมาลมารศรี ในสวนสุนันทา และได้ไปประทับ ณ ตำหนักเขียว ในวังสระปทุม อยู่ระยะหนึ่งด้วย</p> <p>หลังจากเหตุการณ์บ้านเมืองสงบลง พระนางเจ้าสุวัทนาฯ ทรงคำนึงถึงการสร้างที่พำนักถาวร เพื่อเหมาะเป็นที่ประทับสำหรับสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ จึงได้ก่อสร้างพระตำหนักใหม่ ในที่ดินพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ มุมถนนราชสีมา ติดกับถนนสุขุโขทัย ซึ่งสร้างเสร็จเรียบร้อยปลายปีพุทธศักราช 2477 จึงทรงพาเจ้าฟ้าพระราชธิดามาประทับ ในพระตำหนักนี้ ที่ประทานนามว่า “สวนรื่นฤดี”</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 4 : วังรื่นฤดี
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>คังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>ตึกก่ออิฐถือปูนขนาดกลาง รูปลักษณะทันสมัยจนเรียกได้ว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบ โมเดิร์น สำหรับยุคกิ่งพุทธกาล ตั้งอยู่ในเขตรั้วปูนสลับลูกเหล็กคด โปรง สีขาวสะอาด ที่ทอดตัวเป็นแนวยาว ตรงท้ายซอยสุขุมวิท 38 หรือซอยสันติสุข ต่อกับซอยบ้านกล้วยใต้ ถ้าใครผ่านไปผ่านมามองผ่าน ๆ ก็คงนึกว่าเป็นบ้านคหบดีหลังงามหลังหนึ่งเท่านั้น</p> <p>แต่หากมองให้มากกว่านั้นจะเห็นว่า เจ้าของบ้านไม่ชอบความหรูหราอลังการ หากแต่ชอบอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ เพราะบ้านท้ายซอยหลังนี้ข้างคูรีนรมย์ราวกับอยู่ในสวน มีทั้งบ่อน้ำพุขนาดใหญ่ และต้นไม้ใบหญ้าเขียวขจี แต่ถ้าใครสังเกตให้ดีจะเห็นว่า ตรงทางประตูเข้าฝั่งซอยสันติสุข อาจจะงงใจ ว่าทำไมถึงมีฉัตร โลหะปิดทองห้าชั้นปักอยู่ตรงทางเข้าทั้งสองด้าน ครั้งเพิ่งเข้าไปใกล้ ๆ อีกสักนิด ก็จะได้คำตอบในทันที จากคำจารึกบนเสาหินอ่อนว่านี่คือ “วังรื่นฤดี” ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี นั่นเอง</p> <p>วังรื่นฤดี สร้างแล้วเสร็จก่อนสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี และพระนางเจ้าสุวัทนา จะเสด็จนิวัติประเทศไทย เมื่อปีพุทธศักราช 2500 ซึ่งพระนางเจ้าสุวัทนา ประทานนามวังตามตำแหน่งแรกของพระองค์ คือ สวนรื่นฤดี ที่ทรงขายให้กับกองทัพบก โดยสถาปนิกออกแบบให้องค์ดำหนัก 2 ชั้น มีขนาดกระทัดรัด เพดานสูงเปิดโล่งตลอด ผนังส่วนใหญ่ กรูกระจกฝ้า เพื่อรับแสงสว่างจากภายนอก ทำให้ภายในดูสว่างนวล มีบรรยากาศสดใส และประหยัด ไฟฟ้า</p> <p>วังรื่นฤดี พระตำหนักที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ย่อมหาได้คงความสำคัญเป็นเพียง “บ้าน” ของเจ้าฟ้าหญิงและพระชนนีแต่สถานเดียวไม่ หากยังเป็นจุดกำเนิดของการจัดงานสังคมนาถแห่งแรก ๆ ของเมืองไทย โดยพระราชทานพระ อนุญาตให้ใช้รื่นฤดีเป็นสถานที่จัดงานเพื่อหารายได้สมทบองค์กรสาธารณกุศลอยู่เสมอ วงเล็ก ๆ บน เนื้อที่เพียง 7 ไร่กว่า ๆ จึงมีคุณค่าเสมือนหนึ่งที่ทำานของราชนารีในรัชกาลที่ 6 ทั้งสองพระองค์</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 5 : พระกรณียกิจ และพระจริยวัตร

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”....</p>
2. บรรยาย	<p>นับแต่เสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นการถาวรในปีพุทธศักราช 2502 สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจ เพื่อแบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะในด้านสังคมสงเคราะห์ พระองค์ได้เสด็จออกเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ พร้อมพระราชทานพระอนุเคราะห์แก่ผู้ยากไร้ ทรงรับสถาบันและองค์กรต่างๆ ไว้ในพระอุปถัมภ์ จำนวนกว่า 30 แห่ง ทั้งในส่วนที่สืบสานจากสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า และในส่วนของพระองค์เอง ทั้งด้านการศึกษา การสาธารณสุข กิจการลูกเสือ-เนตรนารี และกิจการอาสาสมัครรักษาดินแดน ตลอดจนการสังคมสงเคราะห์อื่นๆ</p> <p>สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยพระราชทานกำเนิดมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งยังทรงเป็นผู้นำในการอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมในรัชกาลที่ 6 เช่น พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน จังหวัดเพชรบุรี และ พระราชวังพญาไท ในบริเวณโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย</p> <p>สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงมีพระปณิธานอันแน่วแน่ในการทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจ ดังปรากฏในพระคำรัส ที่พระราชทานในงานฉลองพระชนมายุ 61 พรรษา เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2529 ณ วิทยาลัยราชสุดา ความตอนหนึ่งว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>ในพระจริยวัตร สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี พระองค์ทรงศรัทธาในพระบรมพุทธานุภาพเป็นอย่างยิ่ง ทรงเคร่งครัดในการตรงต่อเวลา ไม่ทรงปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ทรงประหยัดอดออมและโปรดความเรียบง่าย ทั้งยังทรงนิยมและภาคภูมิใจพระทัยในความเป็นไทย โปรดเครื่องใช้ รวมถึงฉลองพระองค์ที่ผลิตภายในประเทศ ไม่โปรดให้ผู้ใดกราบทูลภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นพระองค์จะทรงโปรดการถักนิตติ้ง ทรงถักไหมพรมพระราชทานแก่ข้าราชการ ทหาร และตำรวจ ที่ต้องอยู่ท่ามกลางความหนาวเย็น อีกทั้งยังทรงโปรดการเล่นเปียโน การจัดดอกไม้และการจัดสวน ทรงมีอัจฉริยภาพในเรื่องความทรงจำ และการคำนวณที่แม่นยำอีกด้วย...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 6 : เพื่อแผ่นดิน และปวงประชา
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดั่งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารีในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”....</p>
2. บรรยาย	<p>พระกรณียกิจ ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ในด้านการศึกษา พระองค์ทรงรับสถาบันและองค์กรต่างๆ ไว้ในพระอุปถัมภ์ และทรงรับเป็นนายกกิตติมศักดิ์ ประธานกรรมการ และองค์อุปถัมภ์กา ของสถาบันหรือองค์กร เพื่อการสาธารณกุศลต่างๆ อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> *ทรงเป็นนายกกิตติมศักดิ์ มูลนิธิเพชรรัตน – สุวทนา *ทรงเป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการอำนวยการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในพระบรมราชูปถัมภ์ *ทรงเป็นอุปนายกกิตติมศักดิ์ สยามสมาคม ในพระบรมราชูปถัมภ์ *ทรงเป็นผู้บังคับการพิเศษ กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๑๕ *ทรงเป็นนายทหารพิเศษ กรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์ <p>กรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ , กรมนักเรียนนายเรือ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ กรมราชองครักษ์ (ตำแหน่งราชองครักษ์พิเศษ) , กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ , ผูกบินที่ ๖๐๒ รักษาพระองค์ กองบิน ๖</p> <ul style="list-style-type: none"> *ทรงรับไว้ในพระอุปถัมภ์ ได้แก่ คณะลูกเสือแห่งชาติ , ค่ายลูกเสือเพชรรัชต์ , ชมรมคนรักวัง มูลนิธิสุขภาพบำบัดเพื่ออายุและสุขภาพ , มูลนิธิพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน , มูลนิธิวิชรพยาบาล มูลนิธิศรีรัตน โกสินทร์ , มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงพิจิตรจิราภา เทวกุล มูลนิธิอาสาสมัครรักษาดินแดนสุรสีห์ร่มเกล้า , มูลนิธิอนุรักษพระราชวังพญาไท <p>โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี และโรงเรียนต่าง ๆ กว่า 23 โรงเรียน ตลอดจนวัด และสมาคมอื่น ๆ อีกมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>นับเป็นคุณูปการแก่แผ่นดิน และปวงประชชนชาวไทย...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 7 : องค์อุปถัมภ์เนตรนารี

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1.Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอก้าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”....</p>
2. บรรยาย	<p>พระราชปรารภที่จะจัดตั้งกองลูกเสือหญิง ของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี พระธิดาในรัชกาลที่ 6 ดังความตอนหนึ่งที่ว่า “เยาวชนไทย ก็เป็นกำลังของชาติได้เช่นกัน”</p> <p>ด้วยเดชพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม จึงทำให้กิจการเนตรนารีถือกำเนิดขึ้น อย่างเป็นรูปธรรม และวัฒนาถาวร นับเป็นกุศโลบายในการฝึกยูวสตรีของชาติ ให้เติบโตใหญ่ขึ้น อย่างมีคุณภาพ ภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 6 ได้เพียงปีเดียว พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สถาปนา “กองลูกเสือ” ขึ้น เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พุทธศักราช 2454 เพื่ออบรมบ่มนิสัยเด็กชาย ให้มีใจกล้าหาญ เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต ช่างสังเกต และคล่องแคล่วว่องไว ด้วยวิธีการอบรมที่ สนุกสนาน เพื่อจักได้เติบโตไปเป็นสุภาพบุรุษที่มีคุณภาพ</p> <p>แม้กิจการเนตรนารีในขณะนั้นจะยังไม่ได้รับพระราชทานสถาปนาอย่างเป็นทางการ แต่มีโรงเรียนสตรีบางแห่งสนใจ ดังเช่น โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ปัจจุบันคือ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้น้อมนำแนวพระราชดำรินี้ไปทดลอง เมื่อปีพุทธศักราช 2457 โดยจัดตั้งกองเนตรนารี เพื่ออบรม นักเรียนหญิงของโรงเรียน มีการฝึกอบรมวิชาพฤกษศาสตร์ การปฐมพยาบาล และวิธีหุงหาอาหาร แต่เป็นที่เสียดายที่ข้อบังคับลักษณะปกครองคณะเนตรนารี ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเตรียมร่างและทรงตั้งพระราชหฤทัยจะประกาศใช้ได้สะดุดลง อันเนื่องจากพระองค์ ได้เสด็จสวรรคตเสียก่อน</p> <p>ปีพุทธศักราช 2467 กรมพลศึกษาได้ประสาน ไปยังท่านผู้หญิงคุณหญิงมาลา มาลากุล ณ อยุธยา และสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย ร่วมรื้อฟื้นและก่อตั้งกิจการเนตรนารี ทำให้กิจการเนตรนารีกำเนิดขึ้นในลักษณะกิจการทดลอง ตามอนุมัติของอธิบดีกรมพลศึกษา และกราบทูลขอพระราชทานอัญเชิญ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ นับได้ว่ากิจการเนตรนารี อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับการรื้อฟื้นและสำเร็จขึ้นอย่างสมบูรณ์...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 8 : ชีวิตชีวาแห่งศาสตร์และศิลป์
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2.บรรยาย	<p>นับแต่ประทับ ณ ประเทศอังกฤษ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงศึกษาเปียโนอย่างจริงจังกับพระอาจารย์ชาวอังกฤษ สืบต่อจากพื้นฐานที่ทรงศึกษาเบื้องต้นในเมืองไทย พระอัจฉริยภาพทางด้านดนตรี จึงฉายแววขึ้นอย่างเด่นชัด ทรงสามารถจดจำโน้ตเพลง และบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่ว แม้ทอคพระเนตรแผ่นโน้ตเพียงครั้งเดียว ต่อมาได้ทรงพัฒนา จนสามารถบรรเลงเปียโนได้แม้ไม่มีแผ่นโน้ต ก็ทรงฟังเพลงที่โปรด แล้วบรรเลงได้ทันที</p> <p>นอกจากนี้ ยังโปรดการขับร้องควบคู่ไปกับการทรงเปียโน ทรงสามารถร้องเพลงไทย และเพลงสากล ด้วยกระแสพระสุรเสียงไพเราะและถูกต้อง โปรดทรงฟังดนตรีทุกประเภท ทั้งไทยเดิม สากล คลาสสิก ป๊อป แจ๊ส ทรงสามารถใช้เครื่องเล่นแผ่นเสียงและเทปตัดต่อเพลงผสมกับเนื้อร้องได้อย่างกลมกลืน เพลงที่โปรดส่วนใหญ่ เป็นเพลงจากบทพระราชนิพนธ์ ทั้งจากรัชกาลที่ 6 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดจนเพลงของวงสุนทราภรณ์ ยิ่งไปกว่านั้น ยังทรงสนับสนุน และพระราชทานกำลังใจให้แก่นักร้อง นักดนตรี และนักแสดงต่างๆอยู่เสมอ</p> <p>ในด้านดนตรีไทย โดยเฉพาะการขับร้อง ก็ทรงทราบอย่างถ่องแท้ ซึ่งนักดนตรีไทยของกรมศิลปากรและกรมประชาสัมพันธ์ ที่เคยได้เฝ้าบรรเลง และขับร้องถวาย ทราบกันดีว่า หากขับร้องไม่ถูกต้อง ก็จะมีพระวิจารณ์อย่างสุภาพ แล้วทรงสอนแนวทางการขับร้องและบรรเลง บางครั้งก็ทรงขับร้องพระราชทานให้ฟังเป็นตัวอย่าง ด้วยเหตุมาจากที่ทรงได้รับการอบรมจากพระนางเจ้าสุวัทนา พระชนนี ซึ่งทรงเคยรับราชการเป็นต้นเสียงในกรมมหรสพ สมัยรัชกาลที่ 6</p> <p>สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ยังมีพระอัจฉริยภาพอย่างน่าอัศจรรย์ด้านการคำนวณปฏิทินร้อยปีได้ในพระทัยอย่างแม่นยำ มักมีรับสั่งถามวันเดือนปีเกิดของผู้มาเฝ้า ว่าเกิดวันที่ เดือน และปีอะไร เมื่อกราบทูลสนองรับสั่งแล้ว จะทรงคำนวณในพระทัยได้ทันทีว่าบุคคลนั้นเกิดตรงกับวันอะไร อีกทั้งทรงมีความจำแม่นยำยิ่ง ทรงจำวันเกิดและวันที่มาเฝ้าของบุคคลต่างๆ ได้เป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้ผู้มาเฝ้าต่างซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพอันงดงาม และอัศจรรย์ในพระอัจฉริยภาพของพระองค์...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 9 : พระนิคมในความเป็นไทย

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงรักและนิยมความเป็นไทยเป็นอย่างยิ่ง ถึงกับเคยมีพระราชดำรัสเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ในคราวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษว่า เมื่อใดที่ได้ทรงสำเร็จการศึกษา และเสด็จกลับสยามประเทศแล้ว จะทรงเป็นไทยยิ่งกว่าเมื่อมาเรียน ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาแห่งรัชสมัย ก็ได้ทรงพระราชอุทิศพระสติปัญญาและความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมืองให้แน่นแฟ้น ในสำนักของราษฎร อันต้องอาศัยพระบรมราชกุศโลบายหลายแนวทาง ทั้งนี้ มีข้อสำคัญสถานหนึ่งนั่นคือ การที่ทรงปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างในการนิยมไทย โดยส่วนพระอุปนิสัยประการนี้ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ได้ทรงดำเนินตามเยี่ยงพระราชจริยาในสมเด็จพระบรมชนกนาถอย่างเคร่งครัด ดังที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงศรีนารถ สุริยะ พระอาจารย์ ได้บันทึกไว้ สรุปความว่า แม้จักได้เสด็จไปประทับในต่างประเทศเป็นเวลานานกว่า 20 ปี แต่ครั้งได้เสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นการถาวรในปี 2502 แล้ว ก็ทรงนิยมใช้แต่ของไทย โปรดฉลองพระองค์ผ้าไหมไทยที่ตัดเย็บในประเทศ ทรงรองพระบาท และกระเป๋าทรงถือที่ผลิตในประเทศไทย ส่วนพระสุคนธ์นั้น สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี โปรดน้ำอบไทยเป็นอย่างยิ่ง ทรงใช้น้ำอบไทยตั้งแต่พระชนมายุประมาณ 10 พรรษา</p> <p>ด้านภาษาไทย ทรงมีรับสั่งภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน จะมีรับสั่งภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติเท่านั้น ทั้งยังไม่โปรดให้ผู้ใดกราบทูลภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ หากคำในภาษาต่างประเทศ คำใดมีศัพท์บัญญัติในภาษาไทยแล้ว จักต้องกราบทูลด้วยคำไทยเท่านั้น เป็นต้นว่า “ลือคประตุ” ให้กราบทูลว่า “ลงกลอนประตุ”, “เน็คคลุมผม” ให้กราบทูลว่า “ร่างแหคลุมผม”, “ทีวี” ให้กราบทูลว่า “โทรทัศน์”, “แอร์” ให้กราบทูลว่า “เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น</p> <p>อีกทั้งยังทรงเป็นแบบอย่างในการประหยัดเพื่อชาติ ทรงใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะการใช้ไฟฟ้า ไม่โปรดให้ผู้ใดเปิดไฟฟ้าถวายเป็นไว้ล่วงหน้า และเมื่อเสด็จออกจากห้องใดก็ทรงปิดไฟฟ้าด้วยพระองค์เอง นอกจากนี้ เมื่อครั้งพระสุขภาพยังอำนวย ก็ทรงควบคุมการใช้จ่ายเงินส่วนพระองค์ ด้วยการลงบันทึกรายรับ-รายจ่ายในสมุดทรงบันทึกอย่างละเอียดรอบคอบ....</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 10 : พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

ความยาว : ประมาณ 3 -4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน สถานที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับพระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี และสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ด้วยเป็นสถานที่ที่พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแปรพระราชฐาน และเสด็จประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถในช่วงฤดูร้อน โดยทรงเสด็จพระราชดำเนินประทับครั้งแรก ในปีพุทธศักราช 2467</p> <p>พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นหมู่อาคารที่วางเรียงกันตามความยาวของชายหาด แบ่งพื้นที่ ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ประทับทางทิศใต้ และส่วนที่อยู่ของข้าราชการบริพารทางทิศเหนือ ส่วนที่ประทับมีรั้วล้อมสามด้าน ภายในมีพระที่นั่งสามหมู่ คือ พระที่นั่งสมุทรพิมาน เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระที่นั่งพิศาลสาคร เป็นที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรราชชายา และพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ เป็นท้องพระโรงและโรงละคร</p> <p>พระที่นั่งที่ประทับแต่ละหมู่ เป็นอาคารชั้นเดียวยกได้ดูสูง ประกอบด้วย ห้องที่ประทับ ที่เสวย ห้องพระกุษา และห้องพักข้าราชการบริพารผู้ตามเสด็จ แต่ละห้องวางกระจายกันให้รับลม มีชานาเชื่อม มีหลังคาคลุมติดต่อกัน ยาวต่อเนื่องไปจนถึงศาลาลงทรงที่ริมหาด แยกฝ่ายหน้าฝ่ายในไม่ปะปนกัน ตามโบราณราชประเพณี ส่วนข้าราชการบริพารนั้น จะอยู่นอกรั้ว อาคารเกือบทั้งหมดเป็น โครงสร้างไม้มุงจาก ปัจจุบันยังคงเหลือบ้านเจ้าพระยาวิภาวดี ซึ่งเป็นอาคาร โครงสร้างคอนกรีตผสมไม้เพียงหลังเดียว</p> <p>สถาปัตยกรรมพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นตัวอย่างของสถาปัตยกรรม เพื่อการพักตากอากาศ ในช่วงปลายรัชกาลที่ 6 เมื่อครั้งที่วิศวกรก่อสร้างในพื้นที่ยังหายาก รวมทั้งระยะเวลาในการก่อสร้าง ที่จำกัด สถาปนิกและวิศวกร จึงเลือกใช้ระบบพิกัดในการออกแบบ ทั้งทางราบและทางตั้ง</p> <p>บานหน้าต่าง ประตู ช่องระบายอากาศไม้ฉลุเหนือขอบประตู ฝ้าเพดาน ตลอดจนห้องต่างๆ มีการวางผังให้ยักเยื้องกัน หลังคาก็มีรูปทรงที่หลากหลาย ทำให้อาคารดูเรียบง่ายแต่ไม่น่าเบื่อ ทั้งยังมีความโปร่งเบา มีการประดับประดาแต่น้อยที่สุด นับเป็นสถาปัตยกรรมวิศวะตอเรียน กับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว ปัจจุบันพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีสถาปัตยกรรมอันสวยงามแห่งหนึ่ง ที่เปิดให้ประชาชนได้เข้าเยี่ยมชม...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 11 : พระราชวังสนามจันทร์

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอก้าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>พระราชวังสนามจันทร์ เป็นพระราชวังที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างขึ้น บนบริเวณที่คาดว่าเป็นพระราชวังเก่าของกษัตริย์สมัยโบราณ ที่เรียกว่า เนินปราสาท เพื่อเป็นสถานที่ประทับครั้งมานมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ใช้เวลาก่อสร้างนาน ถึง 4 ปี แล้วเสร็จเมื่อปีพุทธศักราช 2450 โดยมีหลวงพิทักษ์มานพ (น้อย ศิลป์) ซึ่งต่อมาได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม เลื่อนยศเป็นพระยาวิสุกรรม ศิลปประสิทธิ์ เป็นแม่งาน เมื่อแล้วเสร็จทรงพระราชทานนามว่า "พระราชวังสนามจันทร์" ตามชื่อสระน้ำโบราณหน้าโบสถ์พราหมณ์ ที่มีชื่อว่า สระน้ำจันทร์ หรือ สระบัว บนเนื้อที่ประมาณ 888 ไร่ 3 งาน 4 ตารางวา</p> <p>พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธาน แสดงพระราชประสงค์ ยกพระราชวังสนามจันทร์ให้เป็นสถานที่ตั้งของโรงเรียนนายร้อยทหารบก ดังมีใจความตอนหนึ่งว่า "บรรดาที่ดินตึกรามทั้งใหญ่น้อย ที่รวมอยู่ในเขตซึ่งเรียกว่า "พระราชวังสนามจันทร์" เป็นสมบัติส่วนตัวของข้าพเจ้าโดยแท้ ไม่ได้รับมรดกมาจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ ข้าพเจ้าได้เก็บทุนในตำแหน่งหน้าที่พระยุพราชและทุนอื่น ๆ สร้างที่สนามจันทร์ และสร้างพระที่นั่ง ซึ่งเรียกว่า พระพิฆเนศวร นั้นขึ้นก่อน ต่อมาเมื่อข้าพเจ้าได้ราชสมบัติแล้ว ข้าพเจ้าก็ได้เอาเงินพระคลังข้างที่ทำนุบำรุงที่นี้ตลอดมาเป็นส่วนตัวทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น จะเอาที่พระราชวังสนามจันทร์ไปรวมเข้ากับกองมรดกใหญ่นั้นหาควรไม่ ข้าพเจ้ามีสิทธิ์ตามกฎหมายเหมือนสามัญชน ที่จะยกที่นี้ให้แก่ผู้ใดก็ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อสิ้นตัวข้าพเจ้าไปแล้ว ข้าพเจ้าขอยกที่นี้ให้แก่รัฐบาลสยามเป็นสิทธิขาด เพื่อทำเป็นโรงเรียนนายร้อยทหารบก"</p> <p>สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงเห็นความสำคัญของ โบราณสถานของชาติ ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์เพื่ออนุชนรุ่นหลังกำลังชำรุดทรุดโทรม พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานทุนประเดิมเพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์พระราชวังสนามจันทร์ขึ้น เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2533 และพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม นี้ จะใช้เป็นที่จัดนิทรรศการถาวร เพื่อรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ต่อไป...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 12 : เข็มที่ระลึก
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดั่งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>เนื่องในโอกาสพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำเข็มที่ระลึกสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เพื่อให้ประชาชนร่วมกับรัฐบาลน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม แสดงความจงรักภักดี และน่ายกย่องได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสมทบมูลนิธิเพชรรัตน-สุวทนา</p> <p>โดยเข็มที่ระลึกมีอักษรพระนาม พ.ร. ภายใต้พระชฎามหากษัตริย์ รัชกาลที่ 6 และอุณาโลม ลักษณะเลข 6 ทำด้วยโลหะชุบทอง หมายถึง สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงเป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระเจ้าฟ้า พระราชธิดาในรัชกาลที่ 6 ทรงมีพระชาติดิยชาติอันประเสริฐตั้งทองนพคุณ</p> <p>ส่วนอักษร พ.และ ร. ลงยาสีชมพู หมายถึง วันอังคาร อันเป็นวันประสูติของสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี และเป็นพระกุลทายาทแห่งจุฬาลงกรณราชสันตติวงศ์ เป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้เสด็จพระราชสมภพในวันอังคารคู่เดียวกัน อักษรพระนามประดิษฐานบนพื้นเข็มลงยาสีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์แห่งพระจริยวัตร เงามชม เบื้องหน้า หมายความว่า พระองค์ได้สิ้นพระชนม์เสด็จกลับคืนสู่พิภพโลกแล้ว ฉากท้องฟ้าเบื้องสูงอันสมควรแก่พระกุศลที่ทรงบำเพ็ญมาตลอดพระชนมชีพ รัศมีสายฟ้าบนท้องฟ้าเบื้องหลังเป็นรัศมีของพระบรมราชสัญลักษณ์วชิราวุธ ในรัชกาลที่ 6 หมายความว่า การสืบสานพระราชกรณียกิจ และนำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระกตัญญูคุณธรรม ที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงมีต่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มาจนตลอดพระชนมชีพ จักเรืองรองเป็นเครื่องเชิดชูพระเกียรติคุณให้สว่างไสวเจิดจรัสตราบกาลนาน</p> <p>ด้านหลังมีข้อความ 24 พ.ย.2468 ซึ่งเป็นวันประสูติ และ 27 ก.ค.2554 ซึ่งเป็นวันสิ้นพระชนม์ เบื้องล่างมีดวงตราประจำสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวนเข็มที่ผลิตครั้งนี้รวม 60,000 เข็ม ในราคาเข็มละ 150 บาท โดยสั่งจองเข็มที่ระลึก สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ได้ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) , ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทุกสาขาทั่วประเทศ หรือ โทรศัพท์หมายเลข 0 -2281- 7224 และ 0- 2281 -7233</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 13 : การก่อสร้างพระเมรุ
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>คังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>การก่อสร้างพระเมรุและอาคารประกอบในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ณ บริเวณท้องสนามหลวง กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ได้ออกแบบก่อสร้าง ซึ่งมี พลาอากาศรีอาวูช เงินชุกกลิ่น อดีตอธิตีกรมศิลปากรและศิลปินแห่งชาติ สาขาสถาปัตยกรรมไทย เป็นผู้ออกแบบ เป็นที่ปรึกษา และควบคุมการก่อสร้างพระเมรุและอาคารประกอบ รวมถึงการจัดสร้างพระ โกศจันทน์ การบูรณะซ่อมแซมราชรถ และพระยานมาศทุกองค์ เพื่อใช้ในงานพระราชพิธีครั้งนี้</p> <p>ด้วยความเชื่อว่าพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์เปรียบเสมือนสมมติเทพ เมื่อเสด็จพระราชสมภพถือว่าเป็นเทพอวตาร เมื่อถึงวาระสุดท้ายของพระชนมชีพ หรือการเสด็จกลับสู่เทวพิภพ ที่เรียกว่าสวรรคต มีความหมายว่า เสด็จสู่สวรรคาลัย ณ ยอดเขาพระสุเมรุ และตามโบราณราชประเพณี มีการจัดงานถวายพระเพลิงพระศพ สืบต่อมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน โดยอัญเชิญพระศพไปถวายพระเพลิงบนพระเมรุที่สร้างขึ้น ณ มณฑลพิธี ซึ่งสมมติหมายว่าเป็นพื้นที่อันศักดิ์สิทธิ์</p> <p>ในลักษณะทางสถาปัตยกรรม พระเมรุสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เป็นอาคารทรงปราสาทยอดมณฑป หลังคาจัตุรมุขซ้อนสองชั้น สร้างขึ้นบนฐานชุกชีขนาดใหญ่ จากฐานชุกชีถึงยอดฉัตรสูง 35.59 เมตร มุขหน้าด้านทิศตะวันตก เป็นทางเสด็จพระราชดำเนิน มุขด้านทิศเหนือมีสะพานเกรินสำหรับอัญเชิญพระ โกศขึ้นประดิษฐานเหนือพระจิตกาธานภายในพระเมรุ มุขหลังด้านทิศตะวันออก เป็นพื้นที่วางเตาเผาพระศพ บริเวณชุกชีทุกด้านมีบันไดทางขึ้นลง รายล้อมด้วยรั้วราชวัติ ฉัตร โคม และทิวคานอัญเชิญฉัตรประกอบพระอิสริยยศ</p> <p>เครื่องยอดพระเมรุ เป็นทรงมณฑปมีชั้นเชิงกลอน 5 ชั้น แต่ละชั้นมีซุ้มบันแถลงซ้อน 2 ชั้น มุมหลังคามีนาครปัก ส่วนบนเป็นองค์ระฆังรับบัลลังก์ เหนือบัลลังก์เป็นชุกชีบัวกลุ่ม 5 ชั้น ปลียอดแบ่งสองส่วนคั่นด้วยลูกแก้ว บนยอดมีเม็ดน้ำค้าง เหนือสุดปักเบญจปฎลเศวตฉัตรหน้าบันใดทั้ง 4 ด้าน ประดับอักษรพระนาม “พร” โคจรลีของพระเมรุ โดยรวมเป็นสีทองและสีชมพูตามสีวันพระราชสมภพ คือวันอังคาร.....</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 14 : พระเมรุและอาคารประกอบ

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>ในการก่อสร้างพระเมรุงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ยังมีอาคารประกอบอีกหลายอาคาร ได้แก่ ศาลาอุทกชน หรือศาลาข้าราชการ ใช้เป็นที่สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เฝ้ารับเสด็จและร่วมพิธี เป็นอาคารโล่งชั้นเดียว มีการปรับประยุกต์ใช้เด่นที่สำเร็จรูป โครงอาคารประกอบด้วยลวดลายทางสถาปัตยกรรมไทย ตกแต่งให้เข้ากับหลังคาเด่นที่โค้ง</p> <p>ทับเกษตร หรือคด สร้างขึ้นเพื่อแสดงขอบเขตมณฑลพิธี เป็นระเบียบล้อมรอบพระเมรุ ใช้เป็นที่นั่งของเจ้าหน้าที่ ส่วนกลางทับเกษตรเป็นอาคารยอดมณฑลพิธีชั้นเชิงกลอน ประดับด้วยซุ้มบันแถลง และนาคปึกที่มุมทั้งสี่ หลังคาอาคารสองด้าน ประดับด้วยฉัตรผ้าทองแผ่ลวด</p> <p>ทิม คือที่พักของพระสงฆ์ แพทย์หลวง และเจ้าพนักงาน เป็นที่ประโคมเป่าพาทย์ประกอบพิธี สร้างติดแนวรั้วราชวัติ มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว หลังคาใช้เด็่นที่ผ้าใบกันน้ำทรงจั่ว ตกแต่งปลายจั่วเป็นหน้าหระา ยอดเป็นหน้ากาล ซึ่งเป็นแบบลายมาตรฐาน</p> <p>รั้วราชวัติและเสาโคม ซึ่งรั้วราชวัติ เป็นแนวกำหนดขอบเขตปริมณฑลพระเมรุ ต่อเนื่องไปกับทิมและทับเกษตร รั้วเป็นเหล็กโปร่ง สูง 90 เซนติเมตร ประดับด้วยดอกประจํายาม หล่อด้วยไฟเบอร์กลาส ตกแต่งเสารั้วด้วยโคมไฟแก้วใสขนาดเล็ก ส่วนเสาโคมส่องสว่าง ตั้งอยู่ทางเข้าทั้งสี่ด้าน เรียงรายอยู่ในเขตมณฑลพิธี ยอดเสาเป็น โคมแก้วใส ลักษณะเดียวกับที่รั้วราชวัติ แต่มีขนาดใหญ่กว่า ยอดโคมเป็นยอดมงกุฎสีทอง ใช้แทนความหมายของการเป็นดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>พลับพลายก หน้าวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ตั้งอยู่มุมกำแพงวัด เข็องกรมการรักษาดินแดน เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ขณะเชิญพระ โกศจากพระยานมาศขึ้นสู่ราชรถ เป็นอาคารสี่เหลี่ยมผืนผ้า ส่วนกลางยกฐานสูง หลังคาจตุรมุข มุงด้วยเหล็กกริดลอน ปีกซ้ายขวาเป็นหลังคาเด่นที่ผ้าใบกันน้ำสำเร็จรูปทรงจั่ว</p> <p>พลับพลายกหน้าพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท เป็นที่ประทับของพระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายใน ขณะทอดพระเนตรกระบวนแห่พระ โกศ มีลักษณะเป็นอาคารสี่เหลี่ยมผืนผ้า หลังคาทรงปะรำ ตกแต่งด้วยกระจังลายดอกไม้ประดิษฐ์ ถูกปกผนังอาคารเป็นลายโค้ง มีความนุ่มนวลเหมาะกับการเป็นอาคารที่ประทับของเจ้านายผู้หญิง.....</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 15 : สิ่งก่อสร้างประกอบพระเมรุ
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>การตกแต่งพระเมรุและอาคารประกอบ เพื่อใช้ในงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี วันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2555 ณ บริเวณท้องสนามหลวง เป็นการตกแต่งโดยใช้งานศิลปกรรมแบบชอนไม้</p> <p>ทดแทนการแกะสลักไม้จริง เป็นลักษณะพิเศษ ที่ใช้ในงานพระเมรุ อันถือเป็นงานจำลองสำหรับอาคารใช้งานชั่วคราว งานพระเมรุครั้งนี้มีแนวคิดที่ลดการใช้ไม้ซึ่งเป็นวัสดุหายาก จึงเสริมบางส่วนที่เป็นงานชอนไม้ด้วยวิธีการปั้นหล่อถอดพิมพ์ไฟเบอร์กลาส</p> <p>การประดับตกแต่งส่วนอื่น ๆ ใช้การปิดผ้าทองย่นสาบสีสอดแววแทนการปิดทองประดับกระจก</p> <p>ซ่าง คืออาคารที่สร้างบนฐานชาลาพระเมรุทั้ง 4 มุม เป็นที่สำหรับพระพิธีธรรม 4 ชุดสลับกันสวดพระอภิธรรม ตั้งแต่เชษฐพระ โภคพระศพ ประดิษฐานบนพระจิตกาธาน จนเสร็จการพระราชทานเพลิง</p> <p>หอบเปลื้อง เป็นอาคารขนาดเล็กชั้นเดียวหลังคาจั่ว ตกแต่งผนัง 4 ด้าน เป็นฝาปะกนตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของพระเมรุ เป็นที่เก็บพระโกศและเครื่องประกอบ หลังจากเปลื้องออกจากพระลงแล้ว และสำหรับเก็บเครื่องใช้เบ็ดเตล็ดในช่วงการพระราชทานเพลิงพระศพ</p> <p>พระที่นั่งทรงธรรม ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกของพระเมรุ สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับขณะบำเพ็ญพระราชกุศล มีบริเวณสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการบริวาร ทูตานุทูต นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพื่อเฝ้ารับเสด็จ พระที่นั่งองค์นี้มีลักษณะเป็นอาคาร โถง หลังคาจัตุรมุข ยกพื้นสูง หลังคาจั่วมีกันสาดปีกนก ด้านหน้าและด้านข้างต่อเป็นหลังคาปะรำ เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการใช้สอย มุขด้านทิศตะวันตก และทิศตะวันออก หรือมุขหน้าและหลัง เป็นมุขประเจิด</p> <p>การที่สถาปนิกออกแบบให้พระที่นั่งทรงธรรมตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก หันหน้าไปทางทิศตะวันออกสู่พระเมรุ เนื่องจากพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ จะเริ่มตั้งแต่ช่วงบ่ายไปจนถึงค่ำ</p> <p>ร่วมเงาของพระที่นั่งทรงธรรม จะทอดสู่ลานและบันไดทางเสด็จพระราชดำเนินขึ้นพระเมรุ</p> <p>อีกทั้งผู้ที่อยู่บนพระที่นั่งทรงธรรม จะแลเห็นแสงเงาและสีอันอันงดงามของพระเมรุที่สะท้อนแสงอาทิตย์ในช่วงบ่ายถึงเย็น</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี
 ตอน 16 : ฉากบั๊งเพลิง
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอก้าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2.บรรยาย	<p>การจัดทำฉากบั๊งเพลิงประกอบพระเมรุ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี มีการออกแบบให้มีรูปแบบเฉพาะประจำพระองค์ ทั้งสี และความเกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ 6 ด้วยทรงเป็นพระราชธิดาองค์เดียว ทำการถ่ายทอดออกมาให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน โดยนำจิตรกรรมฝาผนังในพระวิหารหลวง วัดพระปฐมเจดีย์ววิหาร จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นผลงานจิตรกรรมฝีมือช่าง ในสมัยรัชกาลที่ 6 ที่มีรูปแบบศิลปะผสมผสานระหว่างจิตรกรรมไทยแบบดั้งเดิม กับวิธีการเขียนจิตรกรรมแบบตะวันตก มาเป็นแนวทางการตกแต่งทั้งลวดลาย ภาพเทวดา และลวดลายดอกไม้ประดิษฐ์ ของฉากบั๊งเพลิง ทั้งทางทิศเหนือ ทิศใต้ ตะวันออก และตะวันตก</p> <p>ฉากชั้นนอกด้านหน้า เป็นภาพเทวดายืนพนมมือ มีแท่นรองรับ เหนือองค์เทวดาขึ้นไปจะมีซุ้มลอยประกอบลวดลายกระหนกเปลวเถาขด เครื่องแต่งกายของเทวดาแต่ละองค์ จะนุ่งผ้าคล้ายเครื่องแต่งกายละคร ส่วนเครื่องทรง เครื่องประดับ จะมีลักษณะเป็นเครื่องดอกไม้สด ในแต่ละด้านของพระเมรุฉากบั๊งเพลิงจะประกอบด้วยลวดลายเทวดาด้านละ 4 องค์ ติดตั้งทั้ง 4 ทิศ รวมทั้งหมด 16 องค์</p> <p>ส่วนลายกรอบตอนล่าง ออกแบบเป็นลวดลายดอกไม้ประดิษฐ์อยู่ในโครงสร้างรูปดอกบัวตูม 3 ดอก หรือรูปทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ มีนัยหมายถึง ดอกบัวสำหรับสักการบูชาพระเจดีย์จุฬามณีบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีทั้งหมด 16 ชั้น ส่วนฉากบั๊งเพลิงชั้นนอกด้านหลัง เป็นภาพลายเถากุหลาบ ซึ่งเป็นดอกไม้ที่สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดีทรงโปรด ทั้งกรอบใหญ่และกรอบเล็ก ใช้ลายกุหลาบเป็นชุดเดียวกัน ทั้งหมด 32 ชั้น ด้านฉากบั๊งเพลิงชั้นในทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหน้า เป็นภาพเทวดาเหาะพนมมือไหว้บนก้อนเมฆ มีขนาดตัวภาพแตกต่างกันตามระยะ เพื่อให้เกิดมิติใกล้ไกล โดยใช้ต้นแบบความคิดเทวดาเหาะ จากภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระวิหารหลวงเช่นกัน ส่วนลายตอนล่าง ออกแบบเป็นลวดลายเทพพนม ประกอบลายดอกกุหลาบ อยู่ในโครงสร้างรูปดอกบัวตูม 3 ดอก หรือรูปทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ หมายถึง หมู่เทพบนสรวงสวรรค์ เฝ้ารับเสด็จกลับสู่สรวงสวรรค์ และด้านหลัง เป็นลายดอกไม้ร่วงลายดอกกุหลาบ ซึ่งฉากบั๊งเพลิงเกือบทั้งหมดจะใช้สีชมพู ให้สอดคล้องกับสีพระเมรุ</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 17 : ราชรถ

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดั่งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รักษาเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”....</p>
2. บรรยาย	<p>จากบันทึกการสร้างพระมหาพิชัยราชรถ ในปีพุทธศักราช 2338 เพื่อการพระบรมศพ พระปฐมบรมมหาชนก ได้มีการจัดสร้างราชรถขนาดใหญ่ ตามแบบพระราชประเพณีที่เคยมีมา ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ขนาดสูง 1,120 เซนติเมตร ยาว 1,530 เซนติเมตร</p> <p>สำหรับเวชยันตราชรถ นั้น ภายหลังจากงานพระเมรุในปีพุทธศักราช 2342 เวชยันตราชรถ ถูกใช้เป็นราชรถรอง ในงานพระเมรุพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลต่อมา จนถึงงานพระเมรุพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่วนงานพระเมรุพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 พระมหาพิชัยราชรถชำรุด จึงได้ใช้เวชยันตราชรถเป็นรถทรงพระบรมศพ โดยไม่มีราชรถรองในรั้วกระบวน</p> <p>เมื่อวันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2528 ในการพระเมรุอัญเชิญพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ใช้เวชยันตราชรถ เป็นรถอัญเชิญพระบรมศพ โดยกรมศิลปากรได้ซ่อมแซมเสริมความมั่นคง และตกแต่งความสวยงามด้วยการลงรักปิดทอง และประดับกระจก</p> <p>ในกระบวนแห่พระบรมศพไปยังพระเมรุมาศ นอกจากพระมหาพิชัยราชรถ และเวชยันตราชรถ แล้ว ยังมีราชรถน้อยอีก 3 องค์ ราชรถน้อยมีลักษณะคล้ายราชรถองค์ใหญ่ทั้งสององค์ คือมีส่วนตัวรถที่แกะสลักลงรักปิดทองประดับกระจก กานที่ยื่นออกมาเป็นรูปนาคราช บนราชรถมีบุษบกตั้งอยู่เช่นเดียวกัน เพียงแต่มีขนาดเล็กกว่าเท่านั้น</p> <p>ในการดูแลรักษาราชรถ ได้มีการบูรณะซ่อมแซมเสริมความมั่นคงแก่พระมหาพิชัยราชรถ เพื่อให้สมบูรณ์อยู่เสมอ ดังที่ปรากฏในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ในครั้งนั้นนอกจากการซ่อมแซมให้สวยงามแล้ว ยังโปรดให้เพิ่มล้อที่ได้ตัวราชรถ เพื่อให้รับน้ำหนักตัวราชรถ บุษบก และพระโกศที่ตั้งอยู่บนราชรถได้.....</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 18 : พระมหาพิชัยราชรถ

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอก้าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุข ของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้ว แห่งพระมงกุฎเกล้า”....</p>
2. บรรยาย	<p>พระมหาพิชัยราชรถ เป็นราชรถที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้สร้างขึ้นในปีพุทธศักราช 2338 เพื่อการพระบรมศพสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก สำหรับออกถวายพระเพลิง ณ พระเมรุมาศท้องสนามหลวง ในปีพุทธศักราช 2339 โดยโปรดให้ สร้างเป็นราชรถขนาดใหญ่ตามแบบพระราชประเพณี ที่เคยมีมาครั้งกรุงศรีอยุธยา คือ มีขนาดสูง 1,120 เซนติเมตร ยาว 1,530 เซนติเมตร หลังจากนั้นเมื่อสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา สวรรคต สิ้นพระชนม์ ในปีพุทธศักราช 2342 ทรงโปรดให้อัญเชิญพระโกศทรงบนพระมหาพิชัยราชรถ ออกพระเมรุอีกครั้ง และนับจากนั้นพระมหาพิชัยราชรถได้อัญเชิญพระโกศพระบรมศพพระมหากษัตริย์ พระบรมราชินี และพระบรมวงศ์ผู้ทรงศักดิ์ชั้นสมเด็จพระเจ้าฟ้าในสมัยต่อ ๆ มา</p> <p>ภายหลังการเชิญออกประดิษฐานพระโกศพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัวแล้ว พระมหาพิชัยราชรถก็ได้เชิญออก แม้จะมีการบูรณปฏิสังขรณ์ด้วยการเพิ่มล้ออีก 1 ล้อ เพื่อรับน้ำหนัก และซ่อมแซมเพื่อความสวยงาม โดยมีการเชิญพระเวชยันตราชรถออกใช้การ แทน แต่ให้ขนานนามราชรถตามหมายกำหนดการว่าพระมหาพิชัยราชรถ จนกระทั่งในงานพระราช พิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในปีพุทธศักราช 2539 ได้มีการ บูรณะพระมหาพิชัยราชรถโดยกรมสรรพาวุธทหารบก และเชิญออกใช้การอีกครั้ง</p> <p>นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2339 พระมหาพิชัยราชรถ เชิญพระโกศพระบรมศพสมเด็จพระ ปฐมบรมมหาชนก จนทรงพระโกศพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์</p> <p>และนับเป็นอีกวาระหนึ่งที่พระมหาพิชัยราชรถ จะใช้อัญเชิญพระโกศพระศพ สมเด็จพระ เจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ในงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิง พระศพ ในวันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2555 ...</p>

สารคดีเทิดพระเกียรติ : สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

ตอน 19 : เชือกนุชักราชรถ

ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ดังพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอกล่าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รักษาเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต”</p> <p>สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>การจัดทำเชือกชักราชรถ และเครื่องประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในงานพระราชพิธี พระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี วันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2555 โดยกรมอู่ทหารเรือเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ประกอบด้วย</p> <p>เชือกนุชักรพระมหาพิชัยราชรถ จำนวน 1 องค์ องค์ละ 1 ชุด ชุดละ 6 เส้น แบ่งออกเป็นเชือกหน้าหรือเชือกชักลาก จำนวน 4 เส้น เส้นละ 43 ห่วง แต่ละเส้นมีความยาว 40.25 เมตร ใช้ผู้ชักลากจำนวน 43 คน</p> <p>และเชือกชักรหลังหรือเชือกนุช จำนวน 2 เส้น เส้นละ 22 ห่วง ความยาวเส้นละ 22.40 เมตร ใช้ผู้ชักลาก 22 คน</p> <p>เชือกนุชชักรเวชยันตราราชรถ จำนวน 1 องค์ องค์ละ 1 ชุด ชุดละ 6 เส้น แบ่งเป็นเชือกหน้าหรือเชือกกลาก จำนวน 4 เส้น ชนิดเส้นละ 43 ห่วง ใช้ผู้ลาก 43 คน</p> <p>เชือกชักรหลังหรือเชือกนุช จำนวน 2 เส้น เส้นละ 22 ห่วง ใช้ผู้ลาก 22 คน</p> <p>เชือกชักรนุชราชรถน้อย จำนวน 3 องค์ องค์ละ 1 ชุด ชุดละ 6 เส้น แบ่งเป็นเชือกหน้าหรือเชือกกลาก จำนวน 4 เส้น ชนิดเส้นละ 14 ห่วง ยาว 17.40 เมตร ใช้ผู้ลาก 14 คน</p> <p>เชือกชักรหลังหรือเชือกนุช จำนวน 2 เส้น เส้นละ 9 ห่วง ยาว 11.65 เมตร ใช้ผู้ลาก 9 คน</p> <p>เชือกชักรนุชเกรินบันได จำนวน 2 องค์ องค์ละ 1 ชุด ชุดละ 2 เส้น ความยาว 8.60 เมตร</p> <p>เชือกหามเสลี่ยงแว่นฟ้า จำนวน 1 ชุด รวม 2 เส้น</p> <p>เชือกประกอบคานหามพระศรีวิกาหาร จำนวน 1 ชุด รวม 8 เส้น</p> <p>การจัดทำเชือกชักราชรถ และเครื่องประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในงานพระราชพิธี พระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี วันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2555 มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้พระราชยานเคลื่อนย้ายไปที่ในทิศทางที่เหมาะสม วัสดุที่นำมาใช้เป็นเชือกเปอร์ลอนอย่างดี ผลิตในประเทศ มีความหนาเหนียวทนทาน สามารถรับน้ำหนักของราชรถได้ ถือเป็นภารกิจหนึ่งที่กรมอู่ทหารเรือได้รับมอบหมาย และนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ได้มีโอกาสสนองงานในครั้งนี้....</p>

ตอน 20 : รัชชบวน
 ความยาว : ประมาณ 3-4 นาที

ลำดับ	เสียงบรรยาย
1. Jingle หัว	<p>ตั้งพระปณิธานของ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ที่ว่า “ฉันขอก้าวต่อท่านทั้งปวงว่า จะพยายามบำเพ็ญตน เพื่อประโยชน์แก่บ้านเมือง ด้วยความจงรักภักดีต่อบ้านเกิด และต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทั้งจะได้รับการเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นราชนารี ในมหาจักรีบรมราชวงศ์ไว้ชั่วชีวิต” สารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี “ดวงแก้วแห่งพระมงกุฎเกล้า”.....</p>
2. บรรยาย	<p>ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ การจัดรัชชบวนพระอิสริยยศอัญเชิญพระโกศ พระศพ และอัญเชิญพระโกศอัฐิ นับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ได้มีการจัดรัชชบวนรวมทั้งสิ้น 6 รัชชบวน คือ รัชชบวนที่ 1 เป็นรัชชบวนอัญเชิญพระโกศทองใหญ่ทรงพระศพ จากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ไปยังพระเวชยันตราชรถ หน้าวัดพระเชตุพน รัชชบวนที่ 2 เชิญพระโกศทองใหญ่ทรงพระศพ จากหน้าวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ไปยังพระเมรุ ท้องสนามหลวง รัชชบวนที่ 3 เชิญพระโกศเวียนพระเมรุ รัชชบวนที่ 4 เชิญพระโกศพระอัฐิ และพระสรีรางคาร จากพระเมรุท้องสนามหลวงไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในวันที่ 10 เมษายน 2555 ส่วนรัชชบวนที่ 5 เป็นรัชชบวนอัญเชิญพระโกศพระอัฐิ จากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทขึ้นประดิษฐานบนพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในวันที่ 12 เมษายน 2555 และรัชชบวนที่ 6 เป็นรัชชบวนเชิญพระสรีรางคารไปบรรจุที่สุสานหลวง วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ในช่วงเย็นของวันที่ 12 เมษายน 2555 ซึ่งตามโบราณราชประเพณี การอัญเชิญพระบรมศพ พระศพ จากที่ประดิษฐานออกสู่พระเมรุ นับว่ามีความสำคัญเป็นการถวายพระเกียรติแก่พระบรมศพ หรือพระศพ โดยการจัดรัชชบวนอัญเชิญพระอิสริยยศในลักษณะขบวนพยุหยาตรา 4 สาย มีราชรถอัญเชิญรัชชบวน</p> <p>ในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระเพทราชา ทรงใช้พระมหาพิชัยราชรถ เชิญพระบรมศพสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยราชรถนี้ใช้กำลังคนลาก เป็นเครื่องประดับเกียรติยศ และเมื่อครั้งถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ใช้เรียกราชรถเชิญพระบรมศพว่า “มหากฤษฏาธาร” ไม่เรียกว่า “มหาชัยพิชัยราชรถ” ต่อมาในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ นำชื่อราชรถทั้งสองมารวมกันเรียกว่า “พระมหาพิชัยราชรถกฤษฏาธาร”</p> <p>เมื่อจะอัญเชิญพระบรมศพ หรือพระศพ จากพระมหาปราสาทไปสู่พระเมรุ หรืออัญเชิญพระบรมอัฐิจากพระเมรุ สู่พระบรมมหาราชวัง พระบรมราชสรีรางคาร ไปบรรจุหรือลอยพระอังคารตามโบราณกาลจะอัญเชิญด้วยขบวนพระราชอิสริยยศ ที่เรียกว่า “รัชชบวน” ซึ่งในแต่ละรัชชบวนจะมีคนหาม คนฉุด คนชักจำนวนมาก พรั่งพร้อมด้วยเครื่องประกอบพระอิสริยยศ เคลื่อนไปอย่างมีระเบียบและสง่างาม....</p>